

Gestreepte Strandlopers in Zuid-Kennemerland

Roy Slaterus

Als je tegenwoordig regelmatig in bekende steltlopergebieden, zoals het Lauwersmeergebied, de Zeeuwse delta of de kop van Noord-Holland, naar vogels kijkt, dan kun je met een beetje geluk elk jaar wel één of meer Gestreepte Strandlopers *Calidris melanotos* tegenkomen. In Zuid-Kennemerland is dat andere koek. Dit voorjaar werd in de Gruiters – ons eigen steltloperparadijs – pas het derde exemplaar voor de regio ontdekt. Hierna wordt het voorkomen van deze soort in Nederland en onze regio besproken.

Voorkomen in Nederland

Tot voor kort stond de Gestreepte Strandloper in Nederland bekend als Amerikaanse Gestreepte Strandloper. Eigenhuis (2004) vermeldt dat de soort deze naam kreeg als het ware als ‘tegenhanger’ van een andere bij ons zeldzame strandlopersoort, namelijk de Siberische Gestreepte Strandloper *C acuminata*. Laatstgenoemde wordt tegenwoordig Siberische Strandloper genoemd. Ofschoon beide oude namen anders doen vermoeden, broeden Gestreepte Strandlopers behalve in het noorden van Noord-Amerika ook in Siberië. Beide populaties overwinteren naar het schijnt met name in Zuid-Amerika (Hayman et al 1986). De exemplaren die naar West-Europa afdwalen kunnen dus zowel van Amerikaanse als Siberische afkomst zijn.

Gestreepte Strandlopers worden op allerlei plaatsen met ondiep water aangetroffen, bijvoorbeeld op drassige weilanden en oevers van plassen en meren. Vaak verblijven ze op plekken waar ze zich tussen lage vegetatie kunnen verschuilen en zodoende kan het soms lastig zijn om ze te ontdekken.

De eerste Gestreepte Strandloper die in Nederland werd vastgesteld, verbleef van 20-24 september 1961 op Texel. Tot 1981 verscheen de soort nog enkele keren, waaronder driemaal in de omgeving van Amsterdam. Sindsdien is het aantal waarnemingen opmerkelijk toegenomen. Meestal gaat het om exemplaren in juli-september in de westelijke helft van het land. In mei wordt de soort ook wel waargenomen maar aanzienlijk

minder frequent (van den Berg & Bosman 2001). Doordat het aantal waarnemingen de laatste jaren zo sterk is gegroeid, wordt deze soort vanaf 1 januari 2000 niet langer beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) (van der Vliet et al 2001).

Waarnemingen in Zuid-Kennemerland

Van een toename van het aantal waarnemingen is in Zuid-Kennemerland nog niets te merken. Op 21 september 1991 werd de Gestreepte Strandloper voor het eerst in onze regio vastgesteld en wel met twee exemplaren tegelijk. De ene verbleef bij Hillegom (tot de 22^e) en de andere werd waargenomen bij het Spaarnwouderplasje (tot de 26^e). De aanwezigheid van beide vogels werd enigszins overschaduwd door de ontdekking van de eerste Grote Kanoet *C tenuirostris* voor Nederland in de Oostvaardersplassen op 19 september 1991.

Hierna duurde het tot maar liefst 14 mei 2005 voordat een derde exemplaar in onze regio opdook. Aan het eind van de middag werd deze vogel ontdekt in de Gruiters bij Spaarnadam door Pieter Thomas, Hans Groot, Ferdy Hieselaar en Pim de Nobel, die bezig waren met een regionale Big Day. De vogel foerageerde daar tussen wat Bosruiters *Tringa glareola* en andere steltlopers en liet zich die avond en de volgende dag fraai bekijken.

Gestreepte Strandloper in de Gruiters op 15 mei 2005. Arnoud van den Berg.

De Gestreepte Strandloper is duidelijk groter dan de Bonte Strandloper C alpina. In voor-aanzicht valt de gestreepte borst op, die scherp afgegrensd is van de witte buik. De poten zijn groenig en de snavel is niet al te lang. Arnoud van den Berg.

De drie waarnemingen in onze regio passen precies in het patroon van landelijke waarnemingen. Aangezien deze soort verspreid over het hele land wordt ontdekt –met zelfs gevallen in Limburg en Drenthe– en het aantal waarnemingen nog steeds lijkt te groeien, is het te hopen dat de vierde voor Zuid-Kennemerland niet weer 14 jaar op zich laat wachten. Misschien zit er wel een in de Beemden in augustus...

Literatuur

- Berg, A.B. van den & Bosman, C.A.W., 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Tweede druk. Haarlem.
- Eigenhuis, K.J., 2004. Verklarend en etymologisch woordenboek van de Nederlandse vogelnamen. Den Haag
- Hayman, P., Marchant, J. & Prater, T 1986. Shorebirds: an identification guide. Boston.
- Vliet, R.E. van der, Laan J. van der & CDNA, 2001. Rare birds in the Netherlands in 2000. Dutch Birding 23: 315-347.

Roy Slaterus, Reitzstraat 99, 2021TR Haarlem, roy.slaterus@gmail.com